

เทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดของโจดาน่า บูนซูว

Piano Playing Technics and Teaching of Jodana bounxouei

ทศพร สุปัญญา¹ รศ.ดร.ปิยพันธ์ แสนทวีสุข² Prof.Adolovni Acosta³

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดของโจดาน่า บูนซูว มีความมุ่งหมายของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาวิธีการถ่ายทอดการเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บูนซูว 2) เพื่อศึกษาเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บูนซูว ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เรียบเรียงด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) เก็บข้อมูลภาคสนามโดยสังเกตแบบมีส่วนร่วม และแบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประวัติของโจดาน่า บูนซูว (Jordana bounxouei) เป็นนักเปียโนชาวบัลแกเรีย เกิดเมื่อวันที่ 18 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2503 ที่เมืองบลูกัส (Bourgas) ประเทศบัลแกเรีย เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกในโรงเรียนสอนดนตรีสำหรับเด็กที่เมืองบลูกัสในการเรียนจะเป็นการเรียนดนตรีพื้นฐาน ทฤษฎีดนตรีต่างๆ เรียนเครื่องดนตรีต่างๆ ไปจะยังไม่แยกเครื่องดนตรีที่ถนัด ต่อมาได้ขึ้นเรียนในระดับอุดมศึกษาจึงได้แยกเครื่องดนตรีเอกในตัวเอง โจดาน่าได้เริ่มเรียนเปียโนอย่างจริงจังๆ โดยมีครูเปียโนคนแรกคือ ซอมิสซ่า ดิโออร์มูวา (Zormitza Diomova) เรียนในระดับอุดมศึกษาอยู่ประมาณ 5 ปี และได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอีก 3 ปี ปัจจุบันมีอาชีพเป็นครูสอนเปียโนเปิดสอนตั้งแต่วัยเริ่มต้นจนถึงระดับสูงและยังเป็นอาจารย์พิเศษสอนเปียโนที่โรงเรียนสอนดนตรี ศิลปะแห่งชาติลาวจะทำการสอนสัปดาห์ละ 1 วัน

2. วิธีการถ่ายทอดการเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า มี 7 ขั้นตอนดังนี้ 1) วิธีการคัดเลือกนักเรียนเปียโน 2) ทำนองในการเรียนเปียโน 3) การวางมือบนลิ้มเปียโน 4) การทำสมาธิในการบรรเลงเปียโน 5) การฝึกนิ้วในการบรรเลงเปียโน 6) การฝึกบันไดเสียง (Scale) และ 7) สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่กำหนดให้ในเพลง

¹ทศพร สุปัญญา นิสิตปริญญา ศป.ม. สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²รองศาสตราจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประธานวิทยานิพนธ์

³ผู้เชี่ยวชาญชาวฟิลิปปินส์ ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

3. เทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บัญช่วย ในการบรรเลงเปียโนโจดาน่า บัญช่วย ใช้เทคนิคเหล่านี้ในการบรรเลง 1) เทคนิคการเล่นเสียงให้ต่อเนื่อง (Legato) และเทคนิคการเล่นเสียงให้สั้น (Staccato) 2) เทคนิคความยืดหยุ่นในการใช้นิ้ว (Fingering) 3) บันไดเสียง (Scale) 4) เทคนิคการบรรเลงแนวประสาน (Accompaniment techniques) 5) เทคนิคการเพิ่มสีสันทันให้แนวทำนอง และ 6) เทคนิคการใช้แพดเดิล

คำสำคัญ : การบรรเลงเปียโน การถ่ายทอดเปียโน เปียโน

ภูมิหลัง

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งสั่งสมและถ่ายทอดกันมา จนกระทั่งกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของคนในสังคมและมืออยู่ทั่วโลก ทุกชาติ ทุกภาษามีดนตรีทั้งสิ้น ดนตรีจึงเข้าไปมีบทบาทอันสำคัญต่อสังคมมนุษย์ เป็นปัจจัยหนึ่งที่รับใช้สังคมมนุษย์พร้อม ๆ กับปัจจัยอื่น ๆ มาตั้งแต่สมัยโบราณ (สุกรี เจริญสุข. 2538 : 35) เปียโนเป็นเครื่องดนตรีที่ทุกคนรู้จักกันดี และเปียโนเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญที่สุดเครื่องหนึ่งในบรรดาเครื่องดนตรีทั้งหลายสามารถบรรเลงเพลงได้ทุกประเภท เหมาะที่จะใช้บรรเลงเดี่ยว สามารถเล่นร่วมกับเครื่องดนตรีต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีใช้บรรเลงคลอเพลงประกอบการขับร้อง บางครั้งก็มีส่วนร่วมเล่นในวงดุริยางค์ นอกจากนี้ยังเหมาะสำหรับเป็นเครื่องมือสอนทฤษฎีดนตรี คีตกวีแทบจะทุกคนใช้เปียโนเป็นเครื่องมือในการประพันธ์เพลงบทบรรเลงที่ยิ่งใหญ่เช่น ซิมโฟนี คอนแชร์โต เรื่อยมาจนถึงเพลงเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นผลสำเร็จอันเกิดจากการทดลองประสมประสานปรุงแต่งเสียงจากเปียโนแทบทั้งสิ้น (ศรัณย์ ศรีพุทธรินทร์. 2552) นอกจากนี้ในยุคปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงเพื่อทดลองแสวงหาดนตรีในรูปแบบใหม่ เปียโนจึงกลายเป็นเครื่องดนตรีที่เข้ามามีบทบาทในบทเพลงประเภทต่าง ๆ เกือบทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นดนตรีในยุคโรแมนติกหรือดนตรีแนวใหม่ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2538 : 212)

ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกับประเทศไทย ภายหลังการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองปี ค.ศ. 1975 กองประชุมการเมืองแห่งชาติลาวได้มีแนวทางนโยบายปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ ด้วยเหตุว่าในช่วงต้นของการสร้างประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สภาพเศรษฐกิจของรัฐยังไม่แข็งแรง ครูผู้สอนดนตรีมีจำนวนน้อย ไม่พอเพียงที่จะจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรีในหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติแต่ผู้บริหารประเทศและผู้บริหารฝ่ายการศึกษาของลาวได้เล็งเห็นบทบาท ความสำคัญหน้าที่และคุณสมบัติพิเศษของดนตรีที่มีต่อชีวิตและสังคมมนุษย์ในปี ค.ศ. 1976 รัฐบาลลาวโดยกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรมได้จัดเอาโรงเรียนดุริยางค์และนาฏศิลป์กับโรงเรียนศิลปะดนตรีศูนย์กลางแนวลาวรักษาติรวมเข้ากันและขนานชื่อว่าโรงเรียนศิลปะดนตรีแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ให้การศึกษาด้านศิลปะด้านดนตรีพื้นเมืองลาว ได้แก่นาฏศิลป์ลาว ขับร้อง-ขับลำนำท้องถิ่นและดนตรีสากลพร้อมกันนี้

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งโรงเรียนสร้างครุศิลป์ศึกษาขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นครูด้านศิลปศึกษาในโรงเรียนสามัญศึกษา

ปัจจุบันประเทศไทยมีสภาพทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจดีขึ้น ประชาชนลาวสมควรได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อคุณภาพชีวิตในสังคม องค์การนำของลาวได้วางแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติไว้ล่วงหน้า 20 ปี (จากปี ค.ศ. 2000–2020) เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์การศึกษามีผลออกมาเป็นรูปธรรม กระทรวงศึกษาธิการของลาวได้จัดให้วิชาดนตรีเป็นวิชาบังคับ (สมจิตร์ ไสสุวรรณ. 2548) เนื่องจาก การศึกษาด้านดนตรีของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังมีอยู่จำนวนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เปียโนแม้ว่าเป็นเครื่องดนตรีสากลและนิยมเล่นกันอย่างแพร่หลายแต่ยังมีการศึกษาค่อนข้างน้อย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของเปียโน ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเทคนิคการบรรเลงเปียโนของนักเปียโนที่มีชื่อเสียงในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งโจดาน่า บุญช่วย รวมไปถึงวิธีการถ่ายทอดเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บุญช่วย เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติอีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์และพัฒนารูปแบบในการบรรเลงเปียโนให้มีมาตรฐานและแนวทางในการเรียนเปียโนของประเทศลาวสืบต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการถ่ายทอดการเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บุญช่วย
2. เพื่อศึกษาเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บุญช่วย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบไปด้วยส่วนที่สำคัญอยู่ 3 ส่วนดังนี้
 - 1.1. ประวัติและผลงานของโจดาน่าบุญช่วย
 - 1.2. วิธีการในการถ่ายทอดเดี่ยวเปียโน ประกอบด้วย วิธีการคัดเลือกนักเรียนเปียโน ทำนั้ ในการเรียนเปียโน การวางมือบนลิ้มเปียโน การทำสมาธิในการบรรเลงเปียโน การฝึกนิ้วในการบรรเลงเปียโน การฝึกบันไดเสียง (Scale) และสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่กำหนดให้ในเพลง
 - 1.3 เทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บุญช่วย ประกอบด้วย เทคนิคการเล่นเสียงให้ต่อเนื่อง (Legato) และเทคนิคการเล่นเสียงให้สั้น (Staccato) เทคนิคความยืดหยุ่นในการใช้นิ้ว (Fingering) บันไดเสียง (Scale) เทคนิคการบรรเลงแนวประสาน (Accompaniment techniques) เทคนิคการเพิ่มสีสันให้แนวทำนอง และเทคนิคในการใช้แพดเดิล
2. ขอบเขตด้านระยะเวลา ใช้เวลาในการดำเนินการวิจัยในระหว่างเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2555 ไปจนถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2556

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ผู้วิจัยได้ระบุพื้นที่ศึกษาที่จะทำการศึกษา คือ บ้านเลขที่ 81 ซอย 6 บ้านหนองบอนเมืองไชยเซษฐา นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
4. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาจากบุคคล ดังนี้คือ นางใจदान่า บุญช่วย นักเรียนเปียโน จำนวน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียนเปียโน จำนวน 8 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดของใจदान่า บุญช่วยการศึกษาเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนของใจदान่า บุญช่วยในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เรียบเรียงด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยดำเนินการลงเก็บข้อมูลภาคสนามโดยสังเกตการณ์และแบบมีส่วนร่วม

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 แบบสังเกต เป็นแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมใช้ในการสังเกตนักเปียโนและกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้อง

2.2 แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นใช้สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาเทคนิคการบรรเลงและการถ่ายทอดการเดี่ยวเปียโนของใจदान่า บุญช่วย

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

3.1 กำหนดขอบเขตและจุดมุ่งหมายของการสร้างเครื่องมือ

3.2 ระบุเนื้อหาและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องการจะวัด

3.3 เก็บข้อมูลภาคสนามเบื้องต้นเพื่อนำมาสร้างคำถามในการวิจัย

3.4 สร้างตารางโครงสร้างเนื้อหาและจัดเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่แล้วสร้างคำถาม

ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามตารางโครงสร้าง

3.5 ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา (content validity)

3.6 แก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.7 ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้เก็บข้อมูลในลักษณะที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย มีอยู่ 2 ลักษณะคือ

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่องค์ความรู้เกี่ยวกับ เปียโนองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเดี่ยวเปียโนองค์ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอดการเดี่ยวเปียโนเอกสาร เกี่ยวกับบริบทพื้นที่ขอบเขตของการวิจัยแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

4.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม ใช้วิธีการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากบุคคลทั้งภายในพื้นที่และ ภายนอกพื้นที่ที่ทำการวิจัยจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมคือเข้าร่วมกิจกรรมสาธิตการเดี่ยวเปียโน เข้าร่วม ฝึกซ้อมเพื่อให้ทราบถึงเทคนิคการเดี่ยวเปียโนและวิธีการถ่ายทอดจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมคือได้ เข้าไปสังเกตการณ์เดี่ยวเปียโนจากนักเปียโนต่างๆ โดยการจดบันทึกข้อมูลหรือการบันทึกเทปวีดีโอแบบ สัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างคือผู้วิจัยสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและวิธีการถ่ายทอด และการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง คือ ผู้วิจัยจะต้องสัมภาษณ์แบบเปิดกว้างไม่จำกัดคำตอบเพื่อจับประเด็นแล้วนำมาตีความโดยใช้ทฤษฎี จากผู้ บรรเลงและผู้ชมในพื้นที่เพื่อหาคำตอบในเรื่องเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและวิธีการถ่ายทอดการ บรรเลงเดี่ยวเปียโน สัมภาษณ์นักเรียนเปียโนที่มีใจदान่า บุญช่วยเป็นผู้สอนซึ่งจะทำการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับเทคนิคการสอน และเทคนิคการถ่ายทอดของใจदान่าบุญช่วยและศึกษาระบวนการถ่ายทอดโดย การสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยการร่วมการฝึกซ้อมและแบบไม่มีส่วนร่วมซึ่งจะทำการศึกษาโดยการจด บันทึกและบันทึกเทปวีดีโอ

5. การสัมภาษณ์

5.1 ติดต่อประสานงานกับใจदान่าบุญช่วยและผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งยื่นเรื่อง ขออนุญาตทำวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5.2 ศึกษาเรียนรู้เทคนิคและขั้นตอนการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญคืออาจารย์ที่ ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์

5.3 การเตรียมชุดคำถามปลายเปิดสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

5.4 สัมภาษณ์เชิงลึกใจदान่า บุญช่วย นักเรียนเปียโน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ใน ระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยมีการจดบันทึกหากมีประเด็นเพิ่มเติมแล้วจึงถอดคำสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วม งานวิจัยแบบคำต่อคำ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์บทสัมภาษณ์ที่ถอดเป็นภาษาเขียนแล้วด้วยวิธี (Content analysis) เพื่อบ่งชี้ ประเด็นสำคัญและหาความสัมพันธ์ของประเด็นที่พบทั้งหมด โดยการถอดเทปที่อัดสัมภาษณ์และอ่าน คำถามที่ทำการสัมภาษณ์แล้วจึงบ่งชี้ประเด็น (Identifying theme) ซึ่งสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ การศึกษาและตามชุดคำถามปลายเปิดสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกทำการกำหนดรหัสของประเด็นที่

ค้นพบ (Indexing theme) ในบทสัมภาษณ์จัดรวบรวมประเด็นที่สอดคล้องกัน (Categorizing) เป็นกลุ่ม เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์และรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Reporting results)

7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นการนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) เพื่ออธิบายเทคนิควิธีการถ่ายทอดเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บุญช่วย โดยการวิเคราะห์เชื่อมโยงกับทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Reporting results)

สรุปผลการวิจัย

1. ประวัติของโจดาน่า บุญช่วย (Jordana bounxouei) เป็นนักเปียโนชาวบัลแกเรีย เกิดเมื่อวันที่ 18 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2503 ที่เมืองบลูกัส (Bourgas) ประเทศบัลแกเรีย เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกในโรงเรียนสอนดนตรีสำหรับเด็กที่เมืองบลูกัสในการเรียนจะเป็นการเรียนดนตรีพื้นฐาน ทฤษฎีดนตรีต่างๆ เรียนเครื่องดนตรีทั่วๆไปจะยังไม่แยกเครื่องดนตรีที่ถนัด ต่อมาได้ขึ้นเรียนในระดับอุดมศึกษาจึงได้แยกเครื่องดนตรีเอกในช่วงนี้เองโจดาน่าได้เริ่มเรียนเปียโนอย่างจริงจังๆ โดยมีครูเปียโนคนแรกคือ ซอมิตซา ดิออร์มูวา (ZormitzaDiomova) เรียนในระดับอุดมศึกษาอยู่ประมาณ 5 ปี และได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอีก 3 ปี ปัจจุบันมีอาชีพเป็นครูสอนเปียโนเปิดสอนตั้งแต่ระดับเริ่มต้นจนถึงระดับสูงและยังเป็นอาจารย์พิเศษสอนเปียโนที่โรงเรียนสอนดนตรี ศิลปะแห่งชาติลาวจะทำการสอนสัปดาห์ละ 1 วัน ประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนเปียโนในระดับปริญญาตรีปีที่ 1 ถึงระดับชั้นปีที่ 4 และเปิดสอนเปียโนอยู่ที่บ้านสัปดาห์ละ 5 วัน

2. วิธีการถ่ายทอดการเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า แบ่งได้ตามขั้นตอน 7 ขั้นตอนดังนี้ 1) วิธีการคัดเลือกนักเรียนเปียโน 2) ทำนองในการเรียนเปียโน 3) การวางมือบนลิ้มเปียโน 4) การทำสมาธิในการบรรเลงเปียโน 5) การฝึกนิ้วในการบรรเลงเปียโน 6) การฝึกบันไดเสียง (Scale) และ 7) สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่กำหนดไว้ในเพลง

3. เทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บุญช่วยในการบรรเลงเปียโนโจดาน่า บุญช่วยใช้เทคนิคเหล่านี้ในการบรรเลง 1) เทคนิคการเล่นเสียงให้ต่อเนื่อง (Legato) และเทคนิคการเล่นเสียงให้สั้น (Staccato) 2) เทคนิคความยืดหยุ่นในการใช้นิ้ว (Fingering) 3) บันไดเสียง (Scale) 4) เทคนิคการบรรเลงแนวประสาน (Accompaniment techniques) 5) เทคนิคการเพิ่มสีสันให้แนวทำนอง และ 6) เทคนิคการใช้แพดเดิล

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดของโจดาน่า บุญช่วยผู้วิจัยพบว่ามีประเด็นเกี่ยวกับวิธีการถ่ายทอดและเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บุญช่วย ที่นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประวัติของโจดาน่า บุญช่วย (Jordanabounxouei) เป็นนักเปียโนชาวบัลแกเรีย เกิดเมื่อวันที่ 18 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2503 ที่เมืองบลูกัส (Bourgas) ประเทศบัลแกเรีย เริ่มเรียนดนตรีครั้งแรกในโรงเรียนสอนดนตรีสำหรับเด็กที่เมืองบลูกัสในการเรียนจะเป็นการเรียนดนตรีพื้นฐานทฤษฎีดนตรีต่าง ๆ เรียนเครื่องดนตรีทั่ว ๆ ไปจะยังไม่แยกเครื่องดนตรีที่ถนัด ต่อมาได้ขึ้นเรียนในระดับอุดมศึกษาจึงได้แยกเครื่องดนตรีเอกในช่วงนี้เอง โจดาน่าได้เริ่มเรียนเปียโนอย่างจริงจัง ๆ จัง ๆ โดยมีครูเปียโนคนแรก คือ ซอมิตซ่าดิออร์มูวา (Zormitza Diomova) เรียนในระดับอุดมศึกษาอยู่ประมาณ 5 ปี และได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอีก 3 ปี ปัจจุบันมีอาชีพเป็นครูสอนเปียโนเปิดสอนตั้งแต่ระดับเริ่มต้นจนถึงระดับสูงและยังเป็นอาจารย์พิเศษสอนเปียโนที่โรงเรียนสอนดนตรีศิลปะแห่งชาติลาวจะทำการสอนสัปดาห์ละ 1 วัน ประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนเปียโนในระดับปริญญาตรีปีที่ 1 ถึงระดับชั้นปีที่ 4 และเปิดสอนเปียโนอยู่ที่บ้านสัปดาห์ละ 5 วัน

2. วิธีการถ่ายทอดการเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บุญช่วย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากการสัมภาษณ์และการสังเกตการสอน โดยสรุปได้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นตอนในการคัดเลือกผู้เรียนที่จะเรียนเปียโนในการรับสมัครนักเรียนเปียโนของโจดาน่า บุญช่วย จะมีอยู่ด้วยกันหลายวิธีโดยระยะแรกๆที่ยังไม่มีผลงานและชื่อเสียงจะเริ่มจากการประชาสัมพันธ์ติดป้ายประกาศโฆษณาหรือการบอกต่อของผู้ปกครองที่รู้จักมักคุ้นกับบุญช่วยผู้เป็นสามีแนะนำเข้ามาเรียนและนักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้ามาเรียนเปียโนร้อยละ 90 จะเป็นนักเรียนต่างชาติที่เรียนอยู่ในโรงเรียนนานาชาติของลาวเนื่องจากโจดาน่า บุญช่วย ใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในการสอนเปียโนได้เป็นอย่างดีพอมาระยะหลัง ๆ การรับสมัครนักเรียนแทบจะไม่มี การประชาสัมพันธ์ติดป้ายประกาศเลยจะเป็นการบอกต่อของนักเรียนหรือผู้ปกครองที่เห็นผลงานการสอนของโจดาน่า บุญช่วย หรือการประสบความสำเร็จของนักเรียนที่ทำการแสดงเดี่ยวเปียโนตลอดจนการแสดงบรรเลงเดี่ยวเปียโนในโอกาสต่าง ๆ นักเรียนเปียโนจะต้องมีความพร้อมและความสมบูรณ์ของร่างกายเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนเปียโน โดยเฉพาะนิ้วมือซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดสำหรับนักเปียโนร่างกายและจิตใจจะต้องพร้อมที่จะเรียนเปียโน ความสำคัญของผู้ปกครองต่อการเรียนเปียโน ความพร้อมของครอบครัวและผู้ปกครองเป็นส่วนที่สำคัญมากที่สุดอีกอย่างหนึ่งต่อความสำเร็จของนักเปียโนเพราะว่านักเปียโนเก่ง ๆ นอกเหนือจากการเรียนจากครูแล้วจะต้องมีเวลาฝึกเปียโนเองทุกวัน ฉะนั้นความพร้อมเรื่องสถานที่อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อมจะต้องมีความพร้อมและที่สำคัญการเรียนเปียโนก็ควรจะมีเปียโนไว้เพื่อการฝึกซ้อมเป็นประจำถ้าครอบครัวไม่มีความพร้อมผู้ปกครองไม่สนับสนุนหรือผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจ

ใส่ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นเวลาฝึกซ้อมตลอดจนการแสดงแต่ครั้งก็จะเป็นเรื่องยากต่อความประสบความสำเร็จของนักเปียโน เพราะว่าความสำเร็จไม่ได้ขึ้นอยู่กับลำพังตัวนักเรียนเพียงอย่างเดียวที่ แต่จะขึ้นองค์ประกอบหลายอย่างความพร้อมการสนับสนุนของครอบครัวและผู้ปกครองก็เป็นปัจจัยหลักที่ขาดไม่ได้ต่อความสำเร็จของนักเปียโน

2.2 ทำนึ่งในการเรียนเปียโนถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบรรเลงเปียโน เนื่องจากทำนึ่งที่ถูกวิธีนอกจากจะทำให้ผู้เล่นมีความสง่างามแล้วยังช่วยให้ผู้บรรเลงเล่นเปียโนได้อย่างสบายและไม่เมื่อย การเริ่มต้นด้วยทำนึ่งที่ถูกต้องยังช่วยในการออกแรงขณะเล่นเปียโนทำให้เราควบคุมเปียโนได้ดีขึ้น ใจदान่า บุญช่วยแนะนำเกี่ยวกับทำนึ่งในการเรียนเปียโนดังนี้ การนั่งเล่นเปียโนจะต้องนั่งกึ่งกลางเก้าอี้ที่นั่งหน้าหลัง 3 จุด คือ ก้น และ เท้า ทั้ง 2 ข้าง เท้าจะไม่ชิดกันถ้าสำหรับเด็ก ควรมีเก้าอี้สำหรับรองเท้า เนื่องจาก เพื่อให้เกิดความสมดุลในการนั่ง ลำตัวจะต้องตั้งตรง แขนจะต้องตั้งฉากกับเปียโน ข้อศอกกางเล็กน้อยไหล่ตั้งตรงเป็นปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอริสรา ผูกพัน (2552 : 21 – 23) ได้ศึกษาการสอนท่าทางและการนั่งของอาจารย์สอนเปียโนที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย ได้ข้อมูลเรื่องประวัติความสำคัญ ข้อแนะนำต่าง ๆ ในการใช้ท่าทางและทำนึ่ง รวมทั้งข้อมูลเรื่องตัวผู้เป็นกรณีศึกษาเอง ประสบการณ์ในการแสดง ประสบการณ์การสอน ปัญหาในการฝึกและการสอน กรณีบาดเจ็บจากการเล่นเปียโน และข้อแนะนำเรื่องการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายไม่ว่าจะเป็นท่าทาง ทำนึ่ง และอิริยาบถในการเล่นเปียโนอันว่าด้วยการสอนเป็นหลัก นอกจากนั้นแล้วข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์นอกเหนือจากการสัมภาษณ์ยังแสดงให้เห็นว่าการสอนเรื่องคุณภาพของเสียง และรูปแบบเทคนิคที่ใช้ในการเล่นร่วมด้วยนั้น ยังส่งผลต่อการใช้ท่าทางและท่าทาง การผ่อนคลาย ระบบการหมุนเวียนของโลหิต การถ่ายน้ำหนัก การจินตนาการ การคิดวิเคราะห์และการจดจำของนักเรียน รวมทั้งประวัติของนักเรียนด้วย เนื่องจากความต้องการที่จะให้รายละเอียดเรื่องการสอนการนั่งและท่าทาง จึงต้องมีภาพประกอบผลจากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ชี้ให้เห็นว่าการสอนเรื่องการใช้ท่าทางและท่าทางในการเล่นเปียโนนั้นว่ามีความสำคัญในการสอน

2.3 การวางมือลงบนลิ้มเปียโน วิธีการวางมือควรทำมือให้โค้งเหมือนจับลูกบอล นิ้ววางบนคีย์เปียโนในระดับเดียวกัน นิ้วโป้งสองข้าง ควรวางอยู่ตรง Middle C เล็บนิ้วมือควรตัดให้สั้นในการวางมือที่ถูกต้องจะทำให้เราสามารถบรรเลงเปียโนได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่เมื่อยมือหรือปวดมือดูสวยงามและมีความสมดุลในขั้นแรกเราต้องทำมือให้โค้งเหมือนเรากำลังจับลูกบอลอยู่เหตุผลที่ห้ามทำมือตรง ๆ ก็ เพราะว่าถ้ามือเราโค้งนิ้วของเราที่จะวางอยู่บนคีย์อยู่ในระดับเดียวกันและนิ้วโป้งก็จะไม่ตกลงมาทำให้ง่ายต่อการบังคับนิ้วและการกดว่าจะกดเบาหรือแรงขนาดไหน นอกจากนี้ในการเล่นเปียโนนั้นเราจะต้องกลับนิ้วไปมา เพื่อให้เล่นได้ครบทุกคีย์ซึ่งถ้าเราทำมือแบน ๆ คงจำทำให้การกลับนิ้วลำบากแน่ ๆ อย่างไรก็ตามในการที่นิ้วเราโค้งนั้นเราจะต้องใช้ปลายนิ้วกดคีย์เปียโน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องตัดเล็บให้สั้นด้วยส่วนการวางมือบนลิ้มเปียโนมือซ้ายอยู่ที่เสียงกลางโน้ตตัว C D E F G ส่วน A ใช้นิ้วโป้งซ้ายช่วยกดส่วนมือขวาอยู่ที่เสียงสูง โน้ตตัว C D E F G ส่วน B ใช้นิ้วโป้งขวาช่วยกดแต่ถ้าเพลงมีระดับเสียงโน้ตต่ำการวางมือให้

นิ้วก้อยซ้ายเริ่มที่คีย์โดต่ำ นิ้วโป้งขวาอยู่โดกลางแต่ถ้าเพลงมีระดับเสียงโน้ตสูงการวางมือให้นิ้วก้อยซ้ายเริ่มที่คีย์โดกลางส่วน นิ้วโป้งขวาอยู่ที่โดสูง

2.4 การทำสมาธิในการบรรเลงเปียโนในการเดี่ยวเปียโนสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของนักเปียโนที่ควรฝึกก็คือจะต้องมีสมาธิถ้าใครขาดสมาธิในขณะที่บรรเลงเปียโนแล้วผลงานการแสดงที่ออกมาจะไม่สมบูรณ์หรือไม่มีความดี ฉะนั้นการฝึกสมาธิจึงเป็นสิ่งจำเป็นอีกอย่างหนึ่งของใจदानาซึ่งมีขั้นตอนวิธีฝึกง่าย ๆ ดังนี้ ขั้นตอนหนึ่งที่เราจะต้องจัดท่าให้ถูกต้องเสียก่อน การนั่งที่ถูกต้องก็คือจะต้องนั่งลำตัวตรง หัวตรงไม่ต้องนั่งเกร็งมากให้นั่งเหมือนเรากำลังผ่อนคลายในบางครั้งการนั่งสมาธิก็ไม่จำเป็นจะต้องหลับตาเสมอไปเพราะบางคนหลับตาอาจจะเกิดความรู้สึกฟุ้งซ่านแต่จะต้องปรับระดับสายตาให้มองต่ำลงโดยกำหนดจุดให้เพ่งรวบรวมสมาธิไว้ หลังจากนั้นให้กำหนดลมหายใจเข้าออกแล้วนับ หนึ่ง สอง สาม ไปเรื่อย ๆ แต่เมื่อไหร่รู้สึกว่สมาธิไม่อยู่แล้วก็ให้เริ่มนับหนึ่งใหม่แล้วให้กลับมาสนใจกับการกำหนดลมหายใจเข้าออก สิ่งที่สำคัญในการทำสมาธิควรอยู่ในที่เงียบ ๆ ไม่มีเสียงหรือบุคคลรอบๆเข้ามารบกวน ในการเริ่มนั่งสมาธิใหม่ ๆ อาจจะลองนั่งประมาณ 10 นาที แล้วจึงค่อยเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ จนรู้สึกว่จิตใจเริ่มนิ่งแต่อย่าบังคับตัวเองให้นั่งนานเกินไปหากยังไม่พร้อม เวลาที่เหมาะสมก็จะอยู่ประมาณครึ่งชั่วโมง ส่วนสถานที่ในการฝึกนั่งสมาธิควรจะเป็นสถานที่ที่เงียบไม่มีสิ่งรบกวนที่สำคัญเรานั่งสมาธิแล้วเรารู้สึกสบายไม่เครียด การทำสมาธิควรทำประจำจนกลายเป็นความเคยชิน

2.5 การฝึกนิ้วในการบรรเลงเปียโน ในการบรรเลงเปียโนนิ้วมีความสำคัญมากเพราะฉะนั้นก่อนที่จะเรียนเปียโนจะต้องมีการเตรียมความพร้อมของนิ้วเสียก่อนโดยฝึกนิ้วแยกประสาทโดยไม่ต้องใช้เครื่องดนตรีมีขั้นตอนคือ ในการฝึกนิ้วของใจदानาจะเริ่มต้นด้วยการตรวจดูความสั้นยาวของนิ้วเสียก่อนหลังจากนั้นก็เริ่มทำการฝึกโดยเริ่มจากการวางนิ้วให้เป็นแนวเดียวกันอาจจะวางบนไม้หรือปากกาก็ได้ค่อย ๆ ทำทีละมืออาจจะเริ่มที่ถนัดก่อนอาจจะเริ่มที่ขวามือหรือซ้ายก็ได้แล้วค่อยมาทำมือซ้ายพอทำได้แล้วค่อยทำพร้อมกันทั้งสองมือหลังจากนั้นให้วางมือบนพื้นโต๊ะที่เรียบในรูปมือนี้อาจจะเหมือนกับวางมือบนเปียโนตอนแขนขนานกับพื้นข้อมืออยู่ในท่าที่สบายแล้วค่อยเริ่มยกนิ้วทีละนิ้วเริ่มจากนิ้วโป้งที่แรกอาจจะเริ่ม 5-10 ครั้งแล้วค่อยไปนิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้ววง และนิ้วก้อย แล้วไล่กลับมาจากนิ้วนิ้วโป้งพอทำได้แล้วก็ค่อยเพิ่มจำนวนครั้งขึ้นไปและเพิ่มความเร็วขึ้นไปด้วย พอยกได้ที่ละนิ้วไล่จนครบทุกนิ้วแล้ว ให้ยกนิ้วสลับกัน เช่น ยกนิ้วโป้งแล้วยกนิ้วกลางแล้วค่อยกลับมานิ้วชี้แล้วไปนิ้วก้อยทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนรู้สึกเมื่อยมือ หลังจากนั้นพอเรารู้สึกว่านิ้วมีกำลังและสามารถบังคับนิ้วได้แล้วเราก็ค่อยมาฝึกนิ้วบนลิ้มเปียโน ก่อนการเล่นเปียโนจะทำให้เรามีระเบียบในนิ้วมือดูสวยงามและสามารถบรรเลงเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 การฝึกบันไดเสียงในเปียโนและการเรียนรู้สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่กำหนดให้ในเพลงในการฝึกบันไดเสียง จะเริ่มฝึกจากมือซ้ายก่อน จากซ้ายไปเร็ว จากนั้นให้ฝึกมือขวา เริ่มจากซ้ายไปเร็วแล้วหลังจากนั้น ให้ฝึกพร้อมกันทั้งสองข้าง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ของนิ้ว โดยใช้บทฝึกของ Hanon

เพราะว่าบทฝึกนี้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมในการฝึกนิ้วและบันไดเสียงโดยเริ่มจากบทฝึกง่าย ๆ เป็นลำดับ
ขั้นตอนไปจนถึงลำดับที่ยาก สามารถเรียนรู้ได้ทุกระดับสัญลักษณ์จะเน้นไปที่ตัวโน้ตเปียโน สัญลักษณ์
บอกความเร็ว ความเข้มของเสียง หรือบอกอารมณ์เพลง

2.7 สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่กำหนดไว้ในเพลงในการบรรเลงเดี่ยวเปียโนสัญลักษณ์
และเครื่องหมายต่าง ๆ จะมีความสำคัญมาก เพราะว่าสัญลักษณ์และเครื่องหมายต่าง ๆ จะช่วยให้เรา
สามารถบรรเลงเปียโนให้เข้าถึงอารมณ์เพลงที่นักประพันธ์เพลงที่แต่งขึ้น และสามารถสื่อถึงคนฟังจริง ๆ

การถ่ายทอดของใจदान่า บุญช่วย ทั้ง 7 ขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของอริศรา
ผูกพัน (2552 : 21-23) งานวิจัยชิ้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการสอนท่าทางและการนั่งของอาจารย์สอน
เปียโนที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย โดยสัมภาษณ์และสังเกตการณ์กรณีศึกษาทั้งสามท่านตั้งแต่เดือน
สิงหาคมถึงเดือนพฤศจิกายน 2551 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครอบคลุมเนื้อหาความรู้ที่เป็นประเด็น
หลัก คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ก็เพื่อให้ได้ข้อมูลเรื่องประวัติ ความสำคัญ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการใช้
ท่าทางและท่านั่ง รวมทั้งข้อมูลเรื่องตัวผู้เป็นกรณีศึกษาเอง ประสบการณ์ในการแสดง ประสบการณ์การ
สอน ปัญหาในการฝึกและการสอน กรณีบาดเจ็บจากการเล่นเปียโน และข้อเสนอแนะเรื่องการใช้ส่วน
ต่าง ๆ ของร่างกายไม่ว่าจะเป็นท่าทาง ท่านั่ง และอิริยาบถในการเล่นเปียโนอันว่าด้วยการสอนเป็นหลัก
นอกจากนั้นแล้วข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์นอกเหนือจากการสัมภาษณ์ยังแสดงให้เห็นว่าการสอนเรื่อง
คุณภาพของเสียง และรูปแบบเทคนิคที่ใช้ในการเล่นร่วมด้วยนั้น ยังส่งผลต่อการใช้ท่านั่งและท่าทาง
การผ่อน ระบบการหมุนเวียนของโลหิต การถ่ายน้ำหนัก การจินตนาการ การคิดวิเคราะห์ และการ
จดจำของนักเรียน รวมทั้งประวัติของนักเรียนด้วย เนื่องจากความต้องการที่จะให้รายละเอียดเรื่องการ
สอนการนั่งและท่าทาง จึงต้องมีภาพประกอบผลจากการสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์ให้เห็นว่าการสอน
เรื่องการนั่งและท่าทางในการเล่นเปียโนนั้นมีความสำคัญในการสอน และยังสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ พิริยาภรณ์ เลขธรรการ (2552 : 19-21) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการซ้อมเปียโนของ
นักเรียนในระดับชั้นต้น โดยศึกษาปัจจัย 3 ด้าน คือ ครูสอนเปียโน โดยเน้นวิธีการสอนของครูสอนเปียโน
ผู้ปกครองนักเรียนเปียโน และการสนับสนุน และสภาพแวดล้อมที่บ้าน โดยการศึกษาจากเอกสารที่
เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคล 2 กลุ่ม คือ ครูสอนเปียโน และ
ผู้ปกครองนักเรียนเปียโนในระดับชั้นต้นผลการวิจัยปัจจัยต่าง ๆ พบดังนี้ ด้านครูสอนเปียโน โดยเน้นวิธีการ
สอนของครูสอนเปียโน พบว่า ครูควรนำหลักการซ้อมเปียโนของตนเองไปใช้กับนักเรียน ควรมีการ
วางเป้าหมายในการเรียนแต่ละสัปดาห์ และควรเลือกวิธีการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมแก่นักเรียนแต่ละคน
ด้านผู้ปกครองนักเรียนเปียโนและการสนับสนุน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนควรมีการตกลงวันและเวลาใน
การซ้อมเปียโนของนักเรียน โดยการทำตารางการซ้อมอย่างชัดเจน ผู้ปกครองนักเรียนควรเลือกวิธีการ
สร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมแก่บุตรหลาน และด้านสภาพแวดล้อมที่บ้าน พบว่า สภาพแวดล้อมที่บ้านที่
เหมาะสมควรมีลักษณะห้องซ้อมที่ดี คือมีอุณหภูมิที่เหมาะสม มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่ควรมีโทรทัศน์

และโทรศัพท์อยู่ในห้องซ้อม และควรมีเปียโนที่มีคุณภาพ เพื่อจะสามารถช่วยให้การซ้อมของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และงานวิจัยของแมนโน (Manno MA. 1993 : 87) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการตรวจสอบธรรมชาติของการแสดงออกด้านอารมณ์เพลง และการประยุกต์การสอนวิชาเปียโนในระดับต้น ผลการศึกษาพบว่าลักษณะที่ควรใช้ในการแสดงออกขณะเล่นเปียโนมี 11 อย่างคือ การวางนิ้วที่ดี การเล่นจังหวะได้ถูกต้อง เสียงเพลงที่บรรเลงที่มีความชัดเจน การเล่นค่าของตัวหยุดได้อย่างครบถ้วน การบรรเลงดนตรีตามเครื่องหมายที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์เพลง การเล่นเน้นเสียงได้อย่างเหมาะสม การฝึกการหายใจเมื่อบรรเลงเพลงจบในแต่ละประโยคเพลง การเล่นให้เสียงค่อยๆ ดังขึ้นและค่อยๆ เบาลงตามทำนองและการใช้แพดเดิลได้อย่างถูกต้อง และงานวิจัยของอไมล์ซ่า (Amaiza HW. 1993 : 89 – 91) ได้ศึกษาแนวคิดทางด้านดนตรีที่ส่งเสริมการแสดงออกทางด้านอารมณ์เพลง และความเข้าใจในการเล่นเปียโน โดยกำหนดและคัดเลือกสื่อการสอนเพื่อนำมาวิเคราะห์จำนวน 123 ผลงาน เป็นสื่อการสอนที่เขียนโดยครูสอนเปียโน นักการศึกษาดนตรี ซึ่งได้แสดงแนวคิดทางด้านดนตรีที่ส่งเสริมกระบวนการสร้างสรรค์และการแสดงออกทางด้านอารมณ์ และความเข้าใจในการเล่นเปียโน ผลการศึกษาพบว่ามีแนวคิดทางด้านดนตรีจำนวน 29 เรื่องได้แก่ เสียง ประโยคเพลง โครงสร้างดนตรี จังหวะเพลง การฟังอย่างตั้งใจ ศึกษახทเพลงของนักแต่งเพลง เข้าในรูปแบบเพลงในแต่ละยุค รู้จักผ่อนคลายเมื่อเกิดภาวะตึงเครียด ฟังอย่างสมดุลของเสียง มีความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบ Holistic รู้จักชื่อเพลงและลักษณะของบทประพันธ์ สามารถควบคุมความเร็วของจังหวะได้ รู้จักการใช้แพดเดิล การใช้จินตนาการ การตอบสนองทางด้านอารมณ์เพลงของนักเปียโน แรงสัมผัสที่ใช้ในการบรรเลง เรียนรู้ประวัตินักแต่งเพลง การฝึกใจเพื่อควบคุมการเล่นขณะบรรเลงเพลงเสียงดนตรีต้องมีความชัดเจน แยกเสียงดนตรีที่แตกต่างจากเสียงเปียโนได้ มีทักษะการฟังบทเพลงเปียโนและดนตรีประเภทอื่น มีความสัมพันธ์ของประสาทสัมผัส เลือกลงนิ้วที่มีการพิมพ์ชัดเจน ให้ความสำคัญกับเทคนิค ใช้แบบฝึกหัดเพื่อฝึกฝนจังหวะ เรียนดนตรีด้วยการเรียนแบบ เข้าใจเรื่องการประสานงานภายในร่างกาย ศึกษาเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ฝึกฝนสเกลและการทำแบบฝึกหัด

3. เทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนของโจดาน่า บุญช่วยในการบรรเลงเปียโนโจดาน่า บุญช่วย ใช้เทคนิคเหล่านี้ในการบรรเลง

3.1 เทคนิคการเล่นเสียงให้ต่อเนื่อง (Legato) และเทคนิคการเล่นเสียงให้สั้น (Staccato) เทคนิคการเล่นเสียงให้ต่อเนื่อง (Legato) มีวิธีการคือนิ้วต้องอยู่บนคีย์จนกระทั่งนิ้วอีกตัวหนึ่งถูกกดลงไป จากนั้นจึงค่อยยกนิ้วเดิมขึ้น วิธีการใช้นิ้วในการเล่นเชื่อมต่อกันระหว่างกลุ่มโน้ตที่มีความต่อเนื่องอย่างมากนั้นคือ นิ้วต้องถูกกดต่อไปก่อนอีกระยะเวลาหนึ่งหลังจากโน้ตอีกตัวได้ถูกกดลงไปแล้ว เทคนิคการเล่นเสียงให้สั้น (Staccato) เป็นการบรรเลงตัวโน้ตอย่างสั้น ๆ คล้อยการกระโดด เสียงของตัวโน้ตต้องตัดขาดจากกัน วิธีการเล่นอาจใช้เพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัส หรือการปล่อยนิ้วขึ้นอย่างรวดเร็ว เครื่องหมายที่แสดงกำกับการเล่นเสียง เรียกว่า Staccato คือ จุดเล็ก ๆ อยู่เหนือหรือใต้ส่วนหัวของตัวโน้ต ถ้าจุดนี้เกิด

ขึ้นกับตัวโน้ตใด ตัวโน้ตนั้นต้องเล่นเสียงสั้น นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งสัญลักษณ์ เรียกว่า สตัคคาติสสิโม (Staccatissimo) คือสามเหลี่ยมเล็ก ๆ อยู่เหนือหรือใต้ส่วนหัวของตัวโน้ต มีผลทำให้เสียงนั้นสั้นลงกว่า Staccato แต่ถ้าเพลงที่มีอัตราจังหวะไว จะไม่สามารถแยกออกได้ว่าเป็น Staccato หรือ Staccatissimo เราจะต้องพิจารณาจากสัญลักษณ์ที่ปรากฏในบทเพลง

3.2 เทคนิคความยืดหยุ่นในการใช้นิ้ว เทคนิคความยืดหยุ่นในการใช้นิ้ว (Fingering) การบรรเลงเปียโนจะบรรเลงอยู่ในตำแหน่งนิ้วทั้ง 5 เท่านั้น แต่เมื่อต้องการใช้นิ้วขยายกว้างออกไปให้มากขึ้น จะต้องนำเทคนิคความยืดหยุ่นในการใช้นิ้วมาใช้ เทคนิคนี้ช่วยให้ผู้บรรเลงสามารถใช้นิ้วกดแป้นคีย์เปียโนได้จำนวนมากว่าตำแหน่งนิ้วทั้งห้าได้ ในการบรรเลงเปียโน ผู้บรรเลงต้องมีการฝึกฝนการเคลื่อนที่ของนิ้ว เนื่องจากการไล่เสียงขึ้นและลงจะทำให้นิ้วมือเกิดการเคลื่อนที่ตลอดเวลา สามารถช่วยเรื่องการวางมือบนแป้น คีย์เปียโนได้อย่างถูกต้อง การเคลื่อนที่ของนิ้วและมือเป็นไปได้อย่างอิสระและราบรื่น ส่งผลให้สามารถควบคุมการเล่นให้เป็นไปตามจังหวะ เนื่องจากจะต้องไล่เสียงขึ้นและลงให้ครอบคลุมตัวโน้ตทั้ง แปด ดังนั้นเทคนิคการหมุนมือเป็นเทคนิคหลักที่นำมาใช้ในการเล่นบันไดเสียง

3.3 บันไดเสียง (Scale) หมายถึง กลุ่มของระดับเสียงหรือตัวโน้ตที่นำมาจัดเรียงกันเป็นลำดับชั้น เรียงจากเสียงต่ำขึ้นไปเสียงสูง เรียกว่าไล่เสียงขาขึ้น (Ascending) และเรียงจากเสียงสูงลงมาเสียงต่ำ เรียกว่าไล่เสียงขาลง (Descending) โดยไม่มีการข้ามขั้นและครอบคลุมตัวโน้ตทั้งหมดให้หนึ่งคู่แปด การเล่นบันไดเสียงถือว่าเป็นเทคนิคสำคัญอย่างหนึ่งและเป็นหลักการเบื้องต้นในการฝึกฝนการเคลื่อนที่ของนิ้ว ในการเล่นบันไดเสียงที่ดี ควรจะเริ่มเล่นที่ละมือ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการเคลื่อนที่จนเกิดความคุ้นเคยและหลังจากนั้นจึงจะเล่นสองมือพร้อมกัน เริ่มแรกอาจจะฝึกบันไดเสียง C เมเจอร์ โดยเริ่มต้นตำแหน่งโดกลาง (Middle C position) เป็นเทคนิคการเล่นบันไดเสียง C เมเจอร์ในตำแหน่งโดกลางลักษณะการเล่นมือขวา : การไล่ขึ้น โดยเริ่มต้นที่โน้ต Middle C ด้วยนิ้ว 1 ไล่ขึ้นไป นิ้ว 2 ตัวโน้ต D จนถึงนิ้ว 3 ตัวโน้ต E แล้วใช้นิ้ว 1 หมุนลอดใต้นิ้ว 3 ไปเล่นตัวโน้ต F (โดยที่นิ้วอื่น ๆ ตามไปด้วย) นิ้ว 2 จะเล่นตัวโน้ต G นิ้ว 3 ตัวโน้ต A นิ้ว 4 ตัวโน้ต B และนิ้ว 5 ตัวโน้ต C การไล่ลง โดยนิ้ว 5 ตัวโน้ต C (ตัวสุดท้ายของการไล่ขึ้น) ไล่ลงมาเป็น นิ้ว 4 ตัวโน้ต B นิ้ว 3 ตัวโน้ต A นิ้ว 2 ตัวโน้ต F แล้วใช้นิ้ว 3 หมุนข้ามนิ้ว 1 มาเล่นตัวโน้ต E (โดยที่นิ้วอื่น ๆ ตามไปด้วย) นิ้ว 2 ตัวโน้ต D และจบด้วยนิ้ว 1 ตัวโน้ต Middle C ลักษณะการเล่นมือซ้าย : การไล่ลง ลักษณะมือจะเหมือนกับมือขวา โดยเริ่มต้นที่นิ้ว 1 ตัวโน้ต Middle C แล้วไล่ลงมาเป็น นิ้ว 2 ตัวโน้ต B นิ้ว 3 ตัวโน้ต A แล้วใช้นิ้ว 1 หมุนลอดใต้นิ้ว 3 มาเล่นตัวโน้ต G (โดยที่นิ้วอื่น ๆ ตามไปด้วย) นิ้ว 2 ตัวโน้ต F นิ้ว 3 ตัวโน้ต E นิ้ว 4 ตัวโน้ต D และนิ้ว 5 ที่ตัวโน้ต C การไล่ขึ้น โดยนิ้ว 5 ตัวโน้ต C (ตัวสุดท้ายของการไล่ขึ้น) ไล่ลงมาเป็น นิ้ว 4 ตัวโน้ต B นิ้ว 3 ตัวโน้ต A นิ้ว 2 ตัวโน้ต G นิ้ว 1 ตัวโน้ต F แล้วใช้นิ้ว 3 หมุนข้ามนิ้ว 1 มาเล่นตัวโน้ต E (โดยที่นิ้วอื่น ๆ ตามไปด้วย) นิ้ว 2 ตัวโน้ต D และจบด้วยนิ้ว 1 ตัวโน้ต Middle บันไดเสียงแต่ละเสียงมีความแตกต่างกันในเรื่องของการวาง

ตำแหน่งมือ การใช้นิ้วในการเริ่มต้นและการใช้เทคนิคการหมุนซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบ เช่น นิ้ว 1 หมุนตลอด นิ้ว 3 หมุนข้าม และนิ้ว 4 หมุนข้าม เป็นต้น

3.4 เทคนิคการบรรเลงแนวประสาน (Accompaniment techniques) เปียโนเป็นเครื่องดนตรีที่สามารถบรรเลง ได้ทั้งแนวทำนองและแนวประสาน ซึ่งทั้งสองแนวนั้นมีความสำคัญเท่า ๆ กัน โดยปกติแล้วมือซ้ายจะไม่นิยมเล่นแนวทำนอง แต่มีหน้าที่สนับสนุนทำนอง โดยเพิ่มแนวประสานให้ โครงสร้างของบทเพลงสมบูรณ์ขึ้น ดังนั้นการบรรเลงประกอบของมือซ้ายถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่ทำให้บทเพลงเปียโนมีความสมบูรณ์และไพเราะ เทคนิคที่นิยมใช้ในการเล่นบรรเลงประสาน เช่น Chord bass, Albertibass, Arpeggio bass, Ragtime bass และ Walking bass เป็นต้น

3.5 เทคนิคการเพิ่มสีสันให้แนวทำนองโดยปกติแล้วหน้าที่หลักของมือขวา คือ การบรรเลงแนวทำนอง (Melody) แต่ยังมีเทคนิคที่สามารถช่วยให้แนวทำนองมีสีสันและความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เช่น การทำเสียงสะท้อน (Echo) การทำโน้ตวิ่ง (Run) การใช้คอร์ดพลิกกลับ (Inversion) และการเพิ่มที่สีสันที่ได้รับคามนิยมมากในยุคคลาสสิก คือ การใช้โน้ตประดับ (Ornaments) ลักษณะการเขียนโน้ตที่เข้ามาช่วยเพิ่มสีสันให้แนวทำนองนี้ นิยมเขียนในขนาดที่เล็กกว่าตัวโน้ตทั่วไป และต้องบรรเลงในความเข้มเสียงเบา

3.6 เทคนิคการใช้แพดเดิล การใช้แพดเดิล (Pedalling) คือ กลไกของเครื่องดนตรีเปียโนที่ควบคุมโดยเท้า เพื่อทำให้เกิดคุณภาพของเสียงที่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่จะมีเขียนกำกับไว้ในบทเพลง โดยใช้เครื่องหมายแสดง การกดแพดเดิลที่ถูกต้องนั้น สันเท้าต้องสัมผัสพื้นตลอด ปล่อยให้พอเหยียบในครั้งต่อไป ไม่ควรยกเท้าสูงแล้วเหยียบลงไปอย่างแรง ดังนั้นผู้เล่นควรมีการฝึกหัดในด้านดังกล่าวนี้ เพื่อให้การบรรเลงบทเพลงมีความไพเราะน่าฟังมากยิ่งขึ้น

เทคนิคในการเดี่ยวเปียโนเป็นสิ่งจำเป็นที่นักเปียโนควรจะเรียนรู้เพื่อให้การเล่นเปียโนมีประสิทธิภาพและถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร พลายเวช (2549 : 90 –92) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาเอกเปียโนภาควิชาดุริยางค์ คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ หลักสูตรศิลปบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การศึกษาจะเน้นในด้าน 1) หลักสูตร 2) วิธีสอน 3) การวัดผลประเมินผล 4) อุปกรณ์การสอน 5) ทักษะทางเปียโนของนักศึกษาเอกวิชาเปียโน ข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์ นักศึกษาวิชาเอกเปียโน อาจารย์เปียโน หัวหน้าภาคและอาจารย์ดนตรีในภาควิชาดุริยางค์ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มุ่งให้นักศึกษาวิชาเอกเปียโน สามารถใช้วิชาเปียโนเป็นวิชาชีพได้ สำหรับวิชาบังคับภาคปฏิบัติของนักศึกษาวิชาเอกเปียโน ได้แก่ วิชาปฏิบัติเปียโนเดี่ยว และวิชาการบรรเลงเปียโนกับวงดนตรี อย่างไรก็ตาม พบว่า นักศึกษาวิชาเอกเปียโน มีโอกาสเล่นเปียโนกับวงดนตรีน้อยมากวิธีการสอนของครูเปียโน มี 3 แบบ คือ การบรรยาย การสาธิตและการวิจารณ์ สำหรับแบบเรียนเปียโน ที่ใช้สอนนักศึกษามีมาตรฐานไม่เท่ากัน เนื่องจากทักษะทางเปียโนของนักศึกษาวิชาเอกเปียโนมีระดับความสามารถต่างกันการวัดผลประเมินผลทักษะทางเปียโน มีการประเมินภาคปฏิบัติกลาง

ภาคเรียนและปลายภาคเรียน สำหรับเพลงสอบ ผู้สอนแต่ละท่านจะเป็นผู้พิจารณา ซึ่งขึ้นกับความสามารถของผู้เรียนอุปกรณ์การสอน ได้แก่ เปียโน ตำรา แบบเรียน CD VCD ยังไม่เพียงพอกับนักศึกษาทักษะทางเปียโนของนักศึกษาเอกวิชาเปียโนมีความแตกต่างกันมาก ทำให้มีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาไม่เท่ากันและสอดคล้องกับงานวิจัยของพูนสันต์ เตียรธัชชวานิช (2553: 77 – 78) การแสดงเดี่ยวเปียโนในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะในการเล่นเปียโนของผู้แสดง ทั้งในด้านเทคนิคการเล่นและการตีความบทเพลง ทำให้ผู้แสดงได้เรียนรู้วิธีการเตรียมตัวสำหรับการแสดงเดี่ยวเปียโน ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการศึกษาในสาขาวิชาการแสดงเปียโน ที่ต้องมีความสามารถในการแสดงต่อหน้าผู้ชมได้ เพื่อศึกษาหาข้อมูลของผู้ประพันธ์เพลงจากแต่ละยุคสมัยของบทเพลงที่เลือกมาแสดง ตลอดจนอนุรักษ์ และเผยแพร่บทเพลงเปียโนอันทรงคุณค่าแก่สาธารณชนที่สนใจ ผู้แสดงได้คัดเลือกบทเพลงเปียโนของนักประพันธ์เพลงทั้งหมด 4 คน จากยุคคลาสสิก ยุคโรแมนติกยุคศตวรรษที่ 20 และบทเพลงเปียโนจากกระแสดนตรีแบบอิมเพรสชันนิสม์ที่เลือกมาแสดง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดของใจदान่า บุญช่วย ผู้วิจัยขอเสนอแนะในหัวข้อต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดของใจदान่า บุญช่วย

1.1 นำเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดของใจदान่า บุญช่วย ไปทดลองใช้กับนักเรียนหลาย ๆ ระดับ เพื่อเปรียบเทียบว่าใช้ได้ผลกับนักเรียนระดับใด

1.2 นำเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดของใจदान่า บุญช่วยไปเปรียบเทียบกับเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดของบุคคลท่านอื่นเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างและนำเทคนิคที่ได้มาประยุกต์ใช้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเทคนิคในการบรรเลงของดนตรีชนิดต่าง ๆ เช่น กีตาร์ ไวโอลิน เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโนและการถ่ายทอดของบุคคลอื่น เพื่อได้เปรียบเทียบถึงขั้นตอนเทคนิคว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้เทคนิคการบรรเลงเดี่ยวเปียโน

บรรณานุกรม

- ณัฐรต์ สุทธิจิตต์. **สังคตินิยมความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- _____ **พฤติกรรมการสอนดนตรี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ธวัชชัย นาควงษ์. **การสอนดนตรีสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.
- ปิยพันธ์ แสนทวีสุข. **แนวทางการพัฒนาการสอนดนตรี ของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.
- พิริยาภรณ์ เลขธรรมากร. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการซ่อมเปียโนของนักเรียนชั้นต้นโรงเรียนสอนดนตรีเอื้ออารีย์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2552.
- พูนสันต์ เตียรต์ชัยวานิช. **การแสดงเดี่ยวเปียโนโดย พูนสันต์ เตียรต์ชัยวานิช**. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.
- ศรัณย์ ศรีพุทธรินทร์. **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการบรรเลงเปียโนเบื้องต้นสำหรับสมาชิกชมรมดนตรี โรงเรียนอนุบาลอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ดุริยางคศิลป์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- สมจิตร ไสสุวรรณ. **การศึกษาดนตรีในสถาบันการศึกษาของรัฐประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2548.
- สุภาพร พลายเวช. **การเรียนการสอนโปรแกรมวิชาเอกเปียโน ภาควิชาดุริยางค์ คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์หลักสูตรศิลปบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2549.
- สีลา วิลาวงส์. **ประวัติศาสตร์ลาว ตั้งแต่สมัยโบราณถึง ค.ศ. 1946**. จัดพิมพ์โดยหอสมุดแห่งชาติลาว โรงพิมพ์มณฑลธาตุลา เวียงจันทน์ สปป.ลาว, 2001.
- อริสรา ผูกพัน. **ศิลปะการสอนทำทางและทำนองในการบรรเลงเปียโน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2552.
- Albergo, CF. **Objectives of Elementary Level Piano Instruction: A Survey**. Ed.D Dissertation, Pedagogy University of Illinois, 1988.

- Amaize, HP. **Musical Concepts for Fostering Expressivity and Interpretation in Piano Playing : A Content Analysis of Selected Written Material (1892-1992)**. D.M.A. Dissertation, Musical Education University of South Carolina, 1993.
- Brenda, SE. **The Effects of an Educational Computer Game on Motivation to Learn basic Musical Skills: a Quantitative Study** : College of Performing and Visual Arts School of Music, University of Northern Colorado, 1997.
- Maano, MA. **An Investigation into the Nature of Musical Expression and Its Application in Elementary Piano Teaching (Teacher Guide)**. D.M.A. Dissertation, Musical Education, University of Texas, 1999.